

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Efteråret 2025
Institution	VUC Vest Esbjerg
Uddannelse	HF valgfag
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Alice Legarth Nutzhorn
Hold	NpsC125vnetE25

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 0	Videnskabsteori
Titel 1	Fra barn til voksen i det senmoderne samfund
Titel 2	Kultur og kultursammenstød
Titel 3	Konflikter mellem køn
Titel 4	Unge trivsel og mistrivsel i gymnasieskolen
	Antal læste sider 162,6 herunder både kernestof og supplerende litteratur

Titel 0	Videnskabsteori
Indhold	Videnskabsteori og metode: P5850 (2,6 s.) Spørgeskemaundersøgelse: P5860 (2 s.) Interview: P5855 (2,6 s.) Kritiske vurderinger af undersøgelser: P5853 (3,5 s.)
Omfang	Antal sider: 10,7 sider Anvendt uddannelsestid: 5 %
Særlige fokuspunkter	Det faglige mål med emnet er, at introducere til psykologiens undersøgelsesmetoder og videnskabelige traditioner.
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdet i forløbet foregår som fjernundervisning med vægt på selvstændig tilegnelse og anvendelse af fagligt stof. Undervisningen er bygget op omkring individuelt arbejde med læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser, der munder ud i en opgaveform, som ligner en eksamensbesvarelse. Arbejdsformen er tilrettelagt med fokus på at styrke metodisk forståelse og kritisk tænkning gennem selvrefleksion og anvendelse af teori på konkrete eksempler. Der indgår desuden løbende feedback, som understøtter den faglige udvikling.

Titel 1	Fra barn til voksen i det senmoderne samfund
Indhold	<u>Kernestof fra "Psykologiens Veje", Systime, online, 2025</u> Erik H Erikson: P5052 (2,4 s.) John Bowlby og Mary Ainsworth: P5043 (7,3 s.) Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt: 5098 (0,7 s.) Ungdom og senmodernitet: P5392 (4 s.) En flodbølge af muligheder: P5425 (1,4 s.) Tvungen til at vælge: P5424 (1,1 s.) Kapital og habitus: P5423 (2,1 s.) Hvad er identitet: P5422 (1,1 s.) Krop, køn og identitet: P5421 (3,6 s.) Frigørelse fra forældrene: P5420 (1,7 s.) Unge i konkurrencestaten: P5414 (1,3 s.) Sociale arenaer, roller og identitet: P5419 (3,7 s.) Den narcissistiske ungdom: P5416 (1 s.) Stress, arbejdsliv og coping: P5559 (0,9 s.) Akut og kronisk stress: P5574 (1,9 s.) Stress. Et samspil mellem ydre og indre faktorer: P5573 (7,9 s.) <u>Supplerende litteratur:</u> 1. Undersøgelse: "Øjenkontakt med spædbørn får hjernebølgerne til at svinge i takt" P5751 (0,5 s.) 2. Artikel: "Pas på den tidligste vuggestuestart" P5817 (0,5 s.)

	<u>Videoklip:</u> - Se Mary Ainsworth's "Fremmedsituationstesten" https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUHU - Stress tur retur: <u>DK - Lunch - PD assets</u> <u>Dokumentarer</u> 1. Er du mors lille dreng (2008) 2. Er du mors lille dreng (2017) 3. Et helvedes børnehjem (2024)
Omfang	Kerne stof: 43,1 sider Anvendt uddannelsestid: 25 %
Særlige fokuspunkter	Forløbet har haft fokus på, hvordan menneskets udvikling formes i spændingsfeltet mellem tidlige relationer, ungdommens identitetsprocesser og de krav og muligheder, det senmoderne samfund stiller. Forløbet blev indledt med barndommen, hvor arbejdet tog udgangspunkt i Eriksons udviklingsteori samt Bowlby og Ainsworths tilknytningsteori, suppleret af cases og videomateriale som "Fremmedsituationstesten". Der blev desuden fokuseret på, hvordan omsorgssvigt og forskellige tilknytningsmønstre kan præge den senere udvikling. Herefter fulgte ungdomsårene med identitet i et senmoderne perspektiv – herunder valgpres, sociale arenaer, køn, krop og betydningen af kapital og habitus. Afslutningsvis indgik stress som moderne livsvilkår og samspillet mellem psykologiske og samfundsmæssige faktorer. Forløbet har samlet set haft fokus på at skabe en helhedsforståelse af udviklingen fra barn til voksen og på, hvordan tidlige relationer og senmoderne livsbetingelser former identitet, trivsel og handlemuligheder.
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdet i forløbet foregår som fjernundervisning med vægt på selvstændig tilegnelse og anvendelse af fagligt stof. Undervisningen er bygget op omkring individuelt arbejde med læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser, der munder ud i en opgaveform, som ligner en eksamensbesvarelse. Arbejdsformen er tilrettelagt med fokus på at styrke metodisk forståelse og kritisk tænkning gennem selvrefleksion og anvendelse af teori på konkrete eksempler. Der indgår desuden løbende feedback, som understøtter den faglige udvikling.

Titel 2	Kultur og kultursammenstød
Indhold	<u>Kernestof fra "Psykologiens Veje", Systime, online, 2025</u> Socialpsykologi: P5500 (1,2 s.) Massehypnose: P5537 (1,9 s.) Hvad er en gruppe: P5536 (4 s.) Gruppepres og social kontrol: P5535 (10,8 s.) Kulturmøder og kulturforskelle: P5539 (0,6 s.) Etnocentrisme og kulturel relativisme: P5557 (1,4 s.) Kulturmøder: P5556 (9,6 s.) Kulturelle forskelle og konflikter: P5555 (4,9 s.) Etnicitet, ungdom og køn: P5554 (5,6 s.) <u>Supplerende litteratur og links:</u> Psykologiens Veje: Robert Putnam: Bridging and bonding P5552 (2,7s.) <u>Videoklip:</u> - Massehypnose - se denne video om Heysel Stadion: https://www.youtube.com/watch?v=3AD9XBdV7c4 - Fordomme - se den video: https://www.youtube.com/watch?v=RxPZh4AnWyk - Sherifs experiment; se Robbers Cave https://www.youtube.com/watch?v=8PRuxMprSDQ <u>Dokumentar</u> - Dokumentaren: "Bandedkrigerne 1: en insider åbner op " - Dokumentaren: "andedkrigerne 2: Et farligt venskab"
Omfang	Kerne stof + supplerende litteratur: 42,7 sider Anvendt uddannelsestid: 25 %
Særlige fokuspunkter	Forløbet retter sig mod socialpsykologiske processer i kulturmøder og gruppedannelser – med særlig vægt på, hvordan etnicitet, kulturforskelle og sociale normer kan skabe både fællesskaber og konflikter. Der arbejdes med begreber som etnocentrisme, kulturel relativisme og gruppepres for at forstå, hvordan fordomme, marginalisering og kulturmisforståelser kan føre til sociale spændinger. Et væsentligt fokus er bandedkonflikter og bandedidentitet, hvor dokumentarer og klassiske socialpsykologiske studier bruges til at belyse, hvordan gruppedynamikker, loyalitet, fjendebilleder og social kontrol opstår – og hvorfor konflikter kan eskalere. Perspektiver på etnicitet og ungdomskultur indgår som grundlag for at forstå, hvordan unge formes af deres kulturelle baggrund og sociale arenaer. Forløbet giver dermed indsigt i, hvordan kultur, gruppeadfærd og identitet kan påvirke sameksistens, konfliktskabelse og sociale fællesskaber i det moderne samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdet i forløbet foregår som fjernundervisning med vægt på selvstændig tilegnelse og anvendelse af fagligt stof. Undervisningen er bygget op omkring individuelt arbejde med læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser, der munder ud i en opgaveform, som ligner en eksamensbesvarelse. Arbejdsformen er tilrettelagt med fokus på at styrke metodisk forståelse og kritisk tænkning gennem selvrefleksion og anvendelse af teori på konkrete eksempler. Der indgår desuden løbende feedback, som understøtter den faglige udvikling.

Titel 3	Konflikter mellem køn
Indhold	<u>Kernestof:</u> Køn og kønsforskelle: P4798 (0,6 s.) Kønsforskelle i barndom og ungdom: P4829 (3,6 s.) Køn som biologi: P4828 (2,7 s.) Kønnet som kultur: P4827 (7,6 s.) To køn og mange køn: P4826 (0,8 s.) Kommunikation: P5429 (2,8 s.) Jahari vinduet: P5447 (3,7 s.) Konflikter: P5444 (5,6 s.) <u>Supplerende litteratur og links:</u> - Undersøgelse om kønsstereotyper: P5747 (2,1 s.) - Vi har brug for et opgør med Don Draper-manden: P5716 (0,5 s.) <u>Dokumentar</u> "En helt almindelig familie"
Omfang	<u>Kerne stof + supplerende litteratur:</u> sider 30 sider Anvendt uddannelsestid: 20 %
Særlige fokuspunkter	I dette forløb arbejdes der med, hvordan konflikter kan opstå og udspille sig i relation til køn. Der sættes særligt fokus på, hvordan aggression, ulighed og diskrimination kan komme til udtryk over for kvinder og personer, der bryder med traditionelle kønsforståelser. Forløbet indledes med en faglig forståelse af begrebet køn ud fra biologiske, psykologiske og sociale perspektiver. Der undersøges, hvordan kønsforskelle og samfundets forventninger til køn kan påvirke kommunikation, adfærd og relationer. Dernæst arbejdes der med, hvordan konflikter kan udvikle sig i kønsrelaterede sammenhænge, herunder hvordan normer, magt og sociale strukturer kan forstærke ulighed og skabe spændinger.
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdet i forløbet foregår som fjernundervisning med vægt på selvstændig tilegnelse og anvendelse af fagligt stof. Undervisningen er bygget op omkring individuelt arbejde med læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser, der munder ud i en opgaveform, som ligner en eksamensbesvarelse. Arbejdsformen er tilrettelagt med fokus på at styrke metodisk forståelse og kritisk tænkning gennem selvrefleksion og anvendelse af teori på konkrete eksempler. Der indgår desuden løbende feedback, som understøtter den faglige udvikling.

Titel 4	Unge trivsel og mistrivsel i gymnasieskolen
Indhold	<u>Kernestof fra "Psykologiens Veje", Systime, online, 2025</u> Vidensformer: P5293 (2,6 s.) Tavs og sproglig viden: P5295 (2,1 s.) Opmærksomhed: P5238 (4 s.) Hukommelse: p5236 (11,6 s.) Motivationsprocesser: P5290 (2,8 s.) Den emotionelle hjerne: p5323 (2,4 s.) Vestens hurtige puls: p4850 (1,5) Repetere: Unge i konkurrencestaten: P5414 (1,3 s.) Selvrealisering, ansvarspress og mistrivsel: p5413 (2 s.) Social sammenligning: P5801 (6,8 s.) Nervøse tilstande: P5615 (10,2 s.) <u>Supplerende litteratur</u> <u>Artikel:</u> "19 rektorer kommer med et opråb; - Vi har skabt et monster", Nyhederne TV2, August 2023 <u>Artikel:</u> "jeg skal præstere hele tiden", <u>Kilde:</u> Gymnasieskolen, Redaktionen, august 2019 <u>Artikel:</u> "Fællesskab og støtte er vigtigt for sårbare elever", <u>Kilde:</u> Gymnasieskolen, januar 2019 <u>Undersøgelse:</u> "23.000 studenter under 30 år er ikke i gang med en uddannelse" Troels Lund Jensen, Arbejderbevægelsens Fællesråd, juni 2022
Omfang	<u>Kerne stof + supplerende litteratur:</u> 36,1 s Anvendt uddannelsestid: 25 %
Særlige fokuspunkter	Forløbet fokuserer på unges trivsel i gymnasieskolen med udgangspunkt i psykologiske processer og samfundsmæssige vilkår. Der arbejdes med, hvordan opmærksomhed, hukommelse og motivation påvirkes af præstationskrav og sociale sammenligninger i en tid præget af Vestens hurtige puls. Eleverne undersøger, hvordan emotioner og motivation hænger sammen, og hvordan den emotionelle hjerne reagerer på pres og forventninger. I forlængelse heraf diskuteres fænomener som selvrealisering, ansvarspress og mistrivsel i konkurrencestaten. Forløbet sætter fokus på, hvordan unges psykiske trivsel formes i spændingsfeltet mellem individuelle ambitioner, sociale relationer og samfundets krav.
Væsentligste arbejdsformer	Arbejdet i forløbet foregår som fjernundervisning med vægt på selvstændig tilegnelse og anvendelse af fagligt stof. Undervisningen er bygget op omkring individuelt arbejde med læsning, videomateriale, refleksionsopgaver og skriftlige besvarelser, der munder ud i en opgaveform, som ligner en eksamensbesvarelse. Arbejdsformen er tilrettelagt med fokus på at styrke metodisk forståelse og kritisk tænkning gennem selvrefleksion og anvendelse af teori på konkrete eksempler. Der indgår desuden løbende feedback, som understøtter den faglige udvikling.